

LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Nr 127 feb-mar

UTGIVEN SEDAN 1981

www.slmk.org

I DETTA
NUMMER

'MYTHS *and* HOPE'

WARD WILSON UTMANAR TRADITIONELL
UPPFATTNING OCH MYTBILDNING OM
KÄRNVAPEN SOM AVSKRÄCKNING.

RÖDA KORSET ANTAR
HISTORISK RESOLUTION

RIKSDAGSSEMINARIUM
MED ALYN WARE

NORDKOREA
REPORTAGE INIFRÅN

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN
Nobels fredspris 1985

AVSKRÄCKNING

Dinosauriefilosofi eller fungerande pragmatisk strategi?

I augusti 2010 var vi i Basel. Den internationella läkarrörelsen mot kärnvapen, IPPNW, höll världskongress där, under mottot Nuclear abolition: for a future. Ett tema var kritik av kärnvapenstaternas argument för att behålla sina atombomber – avskräckningen, nuclear deterrence. Ett annat tema var behovet av ett förbud mot kärnvapen. Efter kongressen tog en av oss (Jan L) tåget mot Spanien med byte i Paris och köpte under uppehållet där en dagstidning. På första sidan fanns en artikel

om en nyss avliden general, Pierre-Marie Gallois. General Gallois var

mannen som hade övertygat de Gaulle om att Frankrike behövde egna kärnvapen. Landet hade förnedrats genom tyskarnas invasion och om Frankrike skaffade sig atombomber skulle det inte hända igen, landets ära, la gloire, skulle inte fläckas en gång till. Det visade sig att samma tema kom igen i flera franska tidningar – Pierre-Marie Gallois hyllades för att ha formulerat den avskräckningsfilosofi som fått landet att skaffa kärnvapen och "bli en stormakt i världen". Gallois utvecklade detta tänkande i sin bok "Stratégie de l'âge nucléaire" (En strategi för atom-åldern). Huvudtesen är att även den svagare parten i en konflikt kan se till att status quo bibehålls genom sin förmåga att skapa omfattande förstörelse hos den potentielle angriparen.

Det här bekräftade vad vi hade fått höra i Basel. I ett lysande tal hade Schweiz utrikesminister Micheline Calmy-Ray sagt: "The reason resides in the security doctrines of the nuclear weapon States...Two decades after the end of the Cold War, nuclear deter-

rence is still at the center of these doctrines. This is the heart of the problem." Calmy-Ray vände sig kraftfullt mot avskräckningsargumentet. Men artiklarna om Pierre-Marie Gallois visar att mycket arbete krävs för att hennes resonemang ska gå hem bland makthavare i Frankrike.

Hur kan vi förstå två så olika sätt att tänka? Kanske skulle vi våga ta ett tankesteg i en för oss ovan riktning och närma oss våra idémotståndares sätt att tänka.

"KANSKE SKULLE VI VÅGA NÄRMA OSS VÅRA IDÉMOTSTÅNDARES SÄTT ATT TÄNKA."

Under de mer än sextio år som förflutit sedan atombomben skapades har vi levt i en bättre värld jämfört med de sextio år som föregick den 6 augusti 1945. Är det en tillfällighet, har vi haft slumpen med oss, beror det på helt andra saker, eller kan närvaron av kärnvapen ha spelat en roll? Är det trots, tack vare, eller oberoende av kärnvapen som antalet krig mellan nationer minskat? Måste ledarna för världens stora nationer balansera på den stora katastrofens brant för att avhålla sig från att föra ut sina länder i krig mot varandra?

Samtidigt – hur kan vi tro att andra stater inte drar samma slutsats av avskräckningsdoktrinen och skaffar detta "ultimata verktyg för egen säkerhet"? Med Micheline Calmy-Reys ord: "Some states still rely on nuclear weapons and consider them useful for their security. In their doctrines, they present them as the ultimate security guarantee. The basic contradiction in this position is however: If these weapons are

so useful to some states, why not to others?" Alltså, skulle inte en spridning av kärnvapen till trettio länder eller flera, till områden med en instabil politisk situation eller till icke-statliga organisationer rycka undan grunden för den franske generalen Gallois sätt att resonera?

I detta nummer av LMK är avskräckning huvudtemat. Två forskare, Ward Wilson och Andreas Jarblad, båda med stor kunskap om kärnvapenavskräckning, har skrivit var sin artikel för vår

tidning. Ward Wilson föreläste i höstas på ICAN:s internationella konferens i Genève som

jag Josefin L deltog i (se LMK 126), och han erbjöd sig då att även besöka Stockholm. Vi satte tillsammans ihop ett program och under en vecka i slutet av 2011 åkte vi runt till UD, Stockholms universitet, SIPRI samt till fredsrörelsen och talade om kärnvapenavskräckning.

Ward Wilson, som i många år forskat om kärnvapens politiska effekter, hävdar att historiska fakta talar för att vi inte kan lita på att avskräckning med kärnvapen fungerar. Andreas Jarblad, fredsforskare i Uppsala, visar i sin artikel hur kärnvapen av politiker uppfattas som maktmedel och av militärer som odugliga, oanvändbara vapen. Läs artiklarna, tänk och kommentera!

Kommentera gärna även tidningens nya utseende. Från och med detta nummer görs vår tidning i samarbete med Gabriel Holmbom, som står för layout. Vi tar även gärna emot synpunkter på att några artiklar denna gång är på engelska.

ICRC

INNEHÅLL

4 RÖDA KORSET ANTAR HISTORISK RESOLUTION

Den 26 november 2011 fattade en av de största globala humanitära aktörerna, internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen, ett avgörande beslut om att mobilisera mot kärnvapen.

7 EN KÄRNVAPENFRI VÄRLD - VAD KAN DU GÖRA?

Är riksdagsseminarium en framkomlig väg för att väcka intresse för kärnvapenfrågan bland våra politiker? Intervju med Alyn Ware.

10 NORDKOREA

Reportage inifrån - i oktober besökte en IPPNW-delegation Nordkorea. Reseskildring och bildkollage.

14 AVSKRÄCKNING - TOMMA HOT?

Ward Wilson utmanar traditionell uppfattning och mytbildning om kärnvapen som avskräckning samt bjuder på sig själv i en personlig intervju.

17 KÄRNVAPEN SOM MAKTMEDEL

19 KÄRNVAPENUTGIFTERNA ÖKAR

20 INTERNATIONELL UTBLICK

22 KRÖNIKA 'KÄRNVAPEN FRÅN EN AMERIKANSK HORISONT'

23 NOTISER

24 MEDLEMSSIDORNA

Trettio år med lokalföreningen i Umeå
SLMK - styrelse och ledning
Organisationer mot kärnvapen

Läkare mot Kärnvapen nr 127, feb/mar 2012
ISSN: 1400-2256 Upplaga: ca 5 000 ex

Läkare mot Kärnvapen är en kvartalstidskrift som ges ut av föreningen **Svenska Läkare mot Kärnvapen** i samarbete med **Danska Läkare mot Kärnvapen**, **Forskare och Ingenjörer mot Kärnvapen** och **Svenska Tandläkare mot Kärnvapen**.

Ansvarig utgivare: Jan Larsson | Linnég. 2 H, 753 32 UPPSALA
Tel 073-072 25 88 | E-post: jan.larsson@slmk.org

Red för detta nr: Jan Larsson, Ulf König, Josefin Lind, Pernilla Lundmark

Tryckeri: AM-tryck & reklam i Hässleholm | 0451-38 49 50

Layout: Gabriel Holmbom, egdesign.gabriel@gmail.com

Manus till nästa nr skickas till: Jan Larsson (adress ovan)
Prenumerationsärenden handläggs av kansliet i Perstorp, adr se sid 25.
Tryckt på miljögodkänt papper.

Omslaget:

Ward Wilson fotograferad i Stockholms tunnelbana under ett Sverigebesök i november 2011 då Ward medverkade i en rad seminarier på temat "kärnvapen och avskräckning".
Foto: Gabriel Holmbom

Utgivningsplan

Nr	Manusstopp	Distribution
128	20/2 -12	mars
129	1/5 -12	juni
130	20/9 -12	okt/nov

Our world. Your move.

18th Session of the International Federation
of Red Cross and Red Crescent Societies General Assembly
Geneva, 23-25 November 2011 – Saving lives, changing minds

Internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen mobiliserar

av Dick Clomén, folkrättsrådgivare, Svenska Röda Korset
dick.clomen@redcross.se

Den 26 november 2011 fattade en av de största globala humanitära aktörerna, internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen, ett avgörande beslut om att mobilisera mot kärnvapen. Men engagemanget i kärnvapenfrågan sträcker sig tillbaka till de ödesdigra dagarna i augusti 1945 när bomberna föll över Hiroshima och Nagasaki.

Frivilliga och anställda från japanska Röda Korset fanns på plats och arbetade efter bästa förmåga för att hjälpa överlevande i Hiroshima 6 augusti 1945. Dagen efter anlände fler team för att hjälpa till på japanska Röda Korsets sjukhus i Hiroshima och vid de improviserade hjälpstationer som sattes upp. Under de tre följande veckorna behandlades 31 000 patienter av 792 frivilliga och anställda rödakorsare.

Internationella rödakorskommittén (ICRC) var den första oberoende internationella organisationen som kunde rapportera till omvärlden, men först ett par veckor efter katastrofen. ICRC-delegaten Fritz Bilfinger, den förste som besökte Hiroshima, beskriver situationen i ett telegram: "conditions appalling stop city wiped out, eighty percent all hospitals destroyed or seriously damaged; inspected two emergency hospitals, conditions beyond description full

stop effect of bomb mysteriously serious..."

Redan 5 september 1945 uttalade ICRC sin förhoppning om att alla kärnvapen skulle avskaffas. När staterna och rödakors- och rödahalvmånerörelsen samlades tre år senare vid den 17:e Internationella rödakorskon-

ferensen i Stockholm 1948, uttryckte man gemensamt sin oro över massförstörelsevapen och staterna uppmanades att agera: "prohibit absolutely all recourse to such weapons and to the use of atomic energy or any similar force for purposes of warfare".

"VI VET IDAG ATT KÄRNVAPNENS EFFEKTER ÄR URSKILLNINGSLÖSA OCH ATT DE VARAR I DECENNIER."

ferensen i Stockholm 1948, uttryckte man gemensamt sin oro över massförstörelsevapen och staterna uppmanades att agera: "prohibit absolutely all recourse to such weapons and to the use of atomic energy or any similar force for purposes of warfare".

En viktig utgångspunkt är den internationella humanitära rätten, krigets lagar. ICRC och de nationella rödakors- och rödahalvmåneföreningarna har ett särskilt mandat från

staterna att främja respekten för internationell humanitär rätt. ICRC har även en central roll i att utveckla den humanitära rätten och har haft avgörande betydelse för införandet av restriktioner och förbud mot vapen och stridsmetoder. De har också uppgiften att övervaka att reglerna

följs och har när det gäller kärnvapen återkommande påpekat omöjligheten i att tillämpa den humanitära rättens mest grundläggande regel, distinktionsprincipen, att alltid skilja mellan militära mål och civilbefolkningen samt civil egendom.

De 66 åren av kontinuerligt lärande innebär att vi idag vet att effekterna är mycket allvarligare än vad man först kunde ana. Japanska Röda Korset, som sedan 1945 har

"Sedan jag började engagera mig i folkrättsfrågor så har kärnvapenfrågan fascinerat särskilt. Hur kan ett så grymt vapen inte vara förbjudet?", undrar Dick Clomé retoriskt. "Frågan symboliserar också en del av folkrättens stora utmaning – den realpolitiska verkligheten."

Svenska Röda Korsets ordförande Eva von Oelreich i paneldiskussion på riksdagsseminariet som SLMK arrangerade i december 2011.

behandlat överlevande, har varit en del i forskningen om de medicinska effekterna. Ständigt dokumenteras nya sjukdomar som uppkommer till följd av bomberna i Hiroshima och Nagasaki, inte bara bland de överlevande utan också bland deras barn. Vi vet idag att kärnvapnets effekter är urskillningslösa och att de varar i decennier. Forskningen om miljöeffekterna av kärnvapenkrig visar på mycket allvarliga följder som skulle kunna leda till global svält. En annan central humanitär faktor är att ingen internationell katastrofhjälp kommer att kunna finnas på plats. En studie som genomförts av ICRC visar att det inte finns någon adekvat kapacitet för att bistå de drabbade i ett kärnvapenkrig.¹ Idag befinner sig världen vid ett vägskafl. Flera viktiga processer pågår. Samtidigt som antalet kärnvapenstater ökat under de senaste 20 åren har vi också bevittnat allt fler icke-statliga aktörer som söker tillgång till berikat uran eller kärnvapen. Om inte en

trovärdig internationell process för att avskaffa kärnvapen sätts i verket, tilltar risken både för ökad spridning och för att kärnvapen faktiskt kommer att användas.

Det är mot den här bakgrunden internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen antog resolutionen "Working towards the elimination of nuclear weapons"² Resolutionen tar avstamp i det oerhörda mänskliga lidande all användning av kärnvapen skulle innebära och det humanitära imperativet att förhindra detta. Att kärnvapen skulle kunna användas utan att bryta mot den humanitära rätten menar vi är svårt att se. Världens stater uppmanas att aldrig mer använda kärnvapen och att skyndsamt genomföra förhandlingar om en internationell konvention som förbjuder och fullständigt avskaffar kärnvapen.

Genom olika aktiviteter, allt från offentliga kampanjer till humanitär diplomati, uppmanas rödakors- och rödahalvmånerörelsen att sprida reso-

lutionens budskap. Vi hoppas kunna bidra till att mobilisera och inspirera alla de personer och organisationer som behövs för att lyckas med den viktiga utmaningen att avskaffa alla kärnvapen! ❖

FOTNOTER

¹ R. Coupland and D. Loye, "International assistance for victims of use of nuclear, radiological, biological and chemical weapons: time for a reality check?", International Review of the Red Cross, No. 874, 30-06-2009, <http://www.icrc.org/eng/resources/documents/article/review/review-874-p329.htm>

² Council of Delegates 2011: Resolution 1, Working towards the elimination of nuclear weapons, 26-11-2011, <http://www.icrc.org/eng/resources/documents/resolution/council-delegates-resolution-1-2011.htm>

26-11-2011 Resolution

WORKING TOWARDS THE ELIMINATION OF NUCLEAR WEAPONS

Council of Delegates of the International Red Cross and Red Crescent Movement, Geneva, Switzerland, 26 November 2011

The Council of Delegates,

deeply concerned about the destructive power of nuclear weapons, the unspeakable human suffering they cause, the difficulty of controlling their effects in space and time, the threat they pose to the environment and to future generations and the risks of escalation they create,

concerned also by the continued retention of tens of thousands of nuclear warheads, the proliferation of such weapons and the constant risk that they could again be used,

disturbed by the serious implications of any use of nuclear weapons for humanitarian assistance activities and food production over wide areas of the world,

believing that the existence of nuclear weapons raises profound questions about the extent of suffering that humans are willing to inflict, or to permit, in warfare,

welcoming the renewed diplomatic efforts on nuclear disarmament, in particular the commitments made by States at the 2009 United Nations Security Council Summit on Nuclear Non-Proliferation and Nuclear Disarmament, the 2010 Review Conference of the Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons and the Treaty Between the United States of America and the Russian Federation on Measures for the Further Reduction and Limitation of Strategic Offensive Arms,

welcoming also the commitments made by States at the highest levels in the above fora to create the conditions for a world free of nuclear weapons through concrete actions in the fields of nuclear non-proliferation and nuclear disarmament,

recalling the 1996 advisory opinion of the International Court of Justice, which confirmed that the principles and rules of international humanitarian law apply to nuclear weapons and concluded that the threat or use of such weapons would generally be contrary to the principles and rules of international humanitarian law,

drawing upon the testimony of atomic bomb survivors, the experience of the Japan Red Cross and ICRC in assisting the victims of the atomic bomb blasts in Hiroshima and Nagasaki and the knowledge gained through the ongoing treatment of survivors by the Japanese Red Cross Atomic Bomb Survivors Hospitals,

bearing in mind the resolutions on weapons of mass destruction in general and the abolition of nuclear weapons in particular, adopted by the International Conferences of the Red Cross and Red Crescent in 1948, 1952, 1957, 1965, 1969, 1977 and 1981; the Council of Delegates in 2009; and the statements on nuclear weapons made by the President of the International Committee of the Red Cross to the Geneva diplomatic corps in April 2010 and by the President of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies to Nobel Laureates in Hiroshima in November 2010,

convinced that the Red Cross and Red Crescent Movement has an historic and important role to play in efforts to create the conditions for a world without nuclear weapons,

1. emphasizes the incalculable human suffering that can be expected to result from any use of nuclear weapons, the lack of any adequate humanitarian response capacity and the absolute imperative to prevent such use,

2. finds it difficult to envisage how any use of nuclear weapons could be compatible with the rules of international humanitarian law, in particular the rules of distinction, precaution and proportionality,

3. appeals to all States:

- to ensure that nuclear weapons are never again used, regardless of their views on the legality of such weapons,
- to pursue in good faith and conclude with urgency and determination negotiations to prohibit the use of and completely eliminate nuclear weapons through a legally binding international agreement, based on existing commitments and international obligations,

4. calls on all components of the Movement, utilising the framework of humanitarian diplomacy:

- to engage, to the extent possible, in activities to raise awareness among the public, scientists, health professionals and decision-makers of the catastrophic humanitarian consequences of any use of nuclear weapons, the international humanitarian law issues that arise from such use and the need for concrete actions leading to the prohibition of use and elimination of such weapons,

- to engage, to the extent possible, in continuous dialogue with governments and other relevant actors on the humanitarian and international humanitarian law issues associated with nuclear weapons and to disseminate the Movement position outlined in this resolution.

Josefin Lind och Alyn Ware i panelen inför riksdagsledamöterna.

FOTO: DENNIS DAHLQWIST

En kärnvapenfri värld – vad kan du göra?

av Josefin Lind josefin.lind@slmk.org

Onsdagen 7 december arrangerade SLMK tillsammans med Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF), samt de tre riksdagsledamöterna Christer Winbäck (FP), Carina Hägg (S) och Olle Thorell (S) ett två timmar långt seminarium i riksdagen med syfte att ge riksdagsledamöter verktyg och inspiration till att arbeta med kärnvapenedrustning.

På talarlistan stod Alyn Ware, global koordinator för Parliamentarians for Nuclear Non-proliferation and Disarmament (PNND), Jonas Norling från UD, Henrik Salander, ordförande i Middle Powers Initiative samt Röda Korsets ordförande Eva von Oelreich. Övriga talare var jag själv för SLMK samt Christer Winbäck och Carina Hägg.

Cirka trettio deltagare kom varav en handfull riksdagsledamöter. Anförandena som hölls gav olika perspektiv åt ledamöterna att utgå från i sitt ar-

bete. Alyn Ware talade i huvudsak om vikten av att arbeta för ett heltäckande förbud mot kärnvapen medan Jonas Norling presenterade Sveriges linje, där tyngdpunkten ligger på nedrustningskonferensen i Genève, provstoppavtalet och framförhandlandet av ett förbud mot att framställa klyvbart material. Henrik Salander menade att båda dessa perspektiv är viktiga och att de kan existera i samförstånd och gav några konkreta tips till ledamöterna om hur de kan agera. Han har arbetat under 11 utrikesministrars så hans synpunkter kändes välgrundade! Eva von Oelreich berättade om Internationella Röda Korskommitténs kärnvapenresolution, att den antogs i konsensus och vad den bygger på. Svenska Röda Korset stödde resolutionen och man hoppas kunna arbeta med kärnvapenfrågan i framtiden, främst genom informationsarbete via kretsarna ute i landet. Mer om Röda Korset finns på sidorna 4-6 i detta nummer. Då alla

talare noga betonat vikten av att samarbeta med och stötta civilsamhället var det en angenäm uppgift att representera detta och tydliggöra att vi gärna bistår med information, erfarenhet, kontakter och kunskap för att underlätta för riksdagsledamöterna i deras arbete.

Det viktigaste resultatet av seminariet var att, som Christer Winbäck och Carina Hägg informerade om, en grupp eller ett nätverk av riksdagsledamöter med intresse för kärnvapenfrågor ska bildas – för diskussion, informations-spridning och gemensamma aktiviteter. I början av året kommer det första mötet att äga rum, förhoppningsvis med representanter från de flesta riksdagspartier. Läkare mot Kärnvapen kommer att ha en central roll i detta nätverk genom att sprida information och underlätta vid möten.

Mer om detta arbete kommer i nästa nummer av vår tidning.

ALYN WARE INTERVJUAS

TELL US A LITTLE ABOUT YOUR WORK AND ABOUT YOUR MAIN FOCUS AND AIM?

- I work for peace, conflict resolution, human rights, environmental protection and non-violence in schools, homes, communities and globally as both an educator and advocate for peace. My main projects are teaching conflict resolution skills to students (from kindergarten to high schools), teaching global awareness in schools, promoting peaceful resolution of international conflicts (through the use of international law and legal mechanisms including the United Nations), promoting disarmament for development (reducing military spending to fund Millennium Development Goals) and advocating for the abolition of nuclear weapons. In order to abolish nuclear weapons I have been involved in the World Court case which declared nuclear weapons generally illegal, drafting United Nations resolutions, and establishing global organisations, coalitions, networks and initiatives including Parliamentarians for Nuclear Non-proliferation and Disarmament, the Middle Powers Initiative, Abolition 2000 Global Network to Eliminate Nuclear Weapons, and the Nuclear Abolition Forum. In order to demonstrate the feasibility of nuclear abolition, and provide a guide to multi-lateral negotiations, in 1996 I brought together a group of experts to draft a Model Nuclear Weapons Convention – a draft treaty to prohibit nuclear weapons and provide a phased program for the elimination under strict and effective international control. The Model NWC has been circulated to all States as a UN document, revised in 2007, and promoted by the UN Secretary-General as part of his Five-Point Proposal for Nuclear Disarmament.

I promote a vegetarian diet as the main way that people can significantly reduce their carbon footprint and ensure sufficient food for all of humanity, as well as advancing nonviolence towards

all creatures. It's a struggle to get peace and disarmament movement people to understand the connections between peace, nonviolence, the environment and alleviating poverty – but progress is starting to occur with this.

HOW WOULD YOU SAY SWEDEN DOES IN DISARMAMENT TODAY?

- Swedish organisations play a very important role in international peace and disarmament campaigns. These include the Stockholm International Peace Research Institute, SLMK (Swedish IPPNW), WILPF Sweden (IKFF), Life-Link Friendship-Schools and International Peace Bureau. Also, the headquarters of the Parliamentary Forum on Small Arms and Light Weapons, a very effective parliamentary group, is in Sweden. Swedish parliamentarians aren't quite as active on nuclear disarmament as they used to be. I recall during the time of the World Court case on nuclear weapons how Swedish parliamentarian Maj Britt Theorin introduced a binding resolution that was adopted in parliament requiring the Swedish government to make a strong submission to the Court arguing that the threat or use of nuclear weapons was illegal. This was a most effective parliamentary action. Today, the Swedish parliament lags behind many others (including Austria, Belgium, Germany, Italy, and Norway) that have taken action, for example, to support the UN Secretary-General's Five-Point Plan, promote a Central European Nuclear Weapon Free Zone, or to hold hearings on the nuclear weapons convention.

The Swedish government was very active from 1998 – 2010 as part of the New Agenda Coalition, which helped achieve nuclear disarmament agreements and commitments by States Parties to the Non-Proliferation Treaty in 2000 and 2010. However, since 2010, there does not appear to have been much action by Sweden to ensure implementation of these agreements.

WHAT IS YOUR EXPERIENCE OF HOW SWEDEN IS PERCEIVED INTERNATIONALLY?

- Sweden is perceived as a wealthy neutral country that has a history of

advancing peace and nuclear disarmament, and a capacity to play a leadership role. Sweden has produced many effective and well-respected international diplomats like Dag Hammarskjöld, Alva Myrdal, Rolf Ekeus, Maj Britt Theorin, Hans Blix and Henrik Salander. Initiatives like the Six Nation Initiative (with Olof Palme as one of the leaders) and the Weapons of Mass Destruction Commission (led by Hans Blix) made great contributions to nuclear disarmament. However, currently there does not appear to be anything very significant coming from the Swedish government.

WHAT ROLE DO YOU THINK SWEDEN CAN PLAY IN NUCLEAR DISARMAMENT?

- Following the agreement at the 2010 NPT Review Conference that "All States need to make special efforts to establish the necessary framework to achieve and maintain a world without nuclear weapons," there is an opportunity for like-minded influential States like Sweden to start preparatory work on the global framework for the abolition of nuclear weapons. This work has to start outside the Conference on Disarmament in Geneva, which has been blocked from doing anything for the past 15 years due to the veto power of any one of the 65 member States. Now is the time to start a like-minded process to develop a global law banning nuclear weapons, similar to the way we developed global treaties banning landmines and cluster munitions without waiting for every government in the world to agree. Sweden could be one of the respected leading States in this like-minded process.

WHAT WOULD BE YOUR BEST ADVICES TO GET SWEDEN ON RIGHT TRACK AGAIN?

- If government is lagging behind, then it is up to civil society and parliamentarians to push them along. Civil society can generate media attention. Parliamentarians can focus that attention on policy change, adopting parliamentary resolutions requiring action, holding parliamentary hearings, making budget allocations to ensure the diplomats can effectively advance initiatives, and

WHAT DO YOU DO?

I educate and advocate for peace, nonviolence, disarmament and positive conflict resolution at all levels of society.

FAVOURITE DISARMAMENT DEVICE IN THE OFFICE?

An earthball – or the photo of earth from outer space, showing the planet as one interconnected living being.

FAVOURITE BOOK?

Hitch-hikers Guide to the Galaxy. It's good to have a little humour and perspective in this work.

WHAT'S YOUR FAVOURITE NUKE ACRONYM? WHY?

CND (Campaign for Nuclear Disarmament). The logo using the semaphore letters is fantastic (it also represents a person standing with their arms outstretched for holding hands with everyone around the world). It is now a universally recognized peace symbol. However, most people don't realize where it has come from, so we have a little educating to do there.

WHEN DO WE HAVE A TOTAL BAN ON NUCLEAR WEAPONS?

We start now by banning them in our homes, schools, workplaces, churches, countries and regions. It won't take long for this to spread to the whole world.

WHAT DO YOU DO WHEN YOU'RE NOT DOING DISARMAMENT JOB?

Other peace work, play guitar, run, cycle, DJay, read, socialize.

liaising with their counterparts in other parliaments to ensure supportive or reciprocal action by other countries.

WHAT WOULD BE SLMK:S MOST IMPORTANT CONTRIBUTION?

– On November 26, 2011, the Federation of Red Cross and Red Crescent Societies adopted a resolution affirming that the use of nuclear weapons was incompatible with the laws of warfare (international humanitarian law), calling on governments to work for the global abolition of nuclear weapons, and encouraging Red Cross and Red Crescent societies to undertake education campaigns to support this. SLMK, an organization of medical professionals, carries the same message as the Red Cross – that any use of nuclear weapons would cause catastrophic humanitarian consequences, and the only way to address this risk is to prevent any use by abolishing the weapons.

SLMK could work with Red Cross to educate Swedish civil society and parliamentarians, and to call for the Swedish parliament to adopt legislation prohibiting nuclear weapons (similar to New Zealand's legislation for example), to divest all public funds from corporations involved in nuclear weapons and delivery systems (similar to Norway's divestment action), and for the government to take the lead on a global treaty

to abolish nuclear weapons (as outlined above).

DO YOU THINK THE SEMINAR IN THE PARLIAMENT A GOOD STARTING POINT?

– The seminar was very valuable in bringing together NGOs, parliamentarians and the Swedish branch of the Red Cross. However, seminars have only limited value in engaging parliamentarians into action, SLMK would need to arrange a series of individual meetings with key parliamentarians from across the political spectrum and from key committees/delegations –Foreign Affairs Committee, OSCE delegation, IPU (Inter-Parliamentary Union) delegation.

YOU WERE IN SWEDEN THIS SUMMER TOGETHER WITH DOUGLAS ROCHE - TELL US ABOUT THAT VISIT.

– Senator Roche and I were in Sweden primarily to meet with the Foreign Ministry to see if they were willing to take action, along with other like-minded countries, on commencing the preparatory work for a nuclear weapons convention or framework of agreements. We were disappointed that there was not enthusiasm from the Swedish government to take such action.

WHAT WILL A WORLD WITH A BAN ON NUCLEAR WEAPONS LOOK LIKE?

– I recall the political environment in New Zealand when we were still under the extended nuclear deterrence security framework with the United States. Our public consciousness and political agenda was very much in the framework of win/lose, us versus them, and military force (or the threat of it) as the primary provider of our national security. After we in New Zealand adopted our nuclear free legislation prohibiting nuclear weapons, there was a very rapid change in consciousness and political environment towards common security and international law/mechanisms being the primary provider of national security. In talking with Costa Ricans, I understand that a similar transition of consciousness and political frameworks occurred once Costa Rica abolished their army in 1949.

This experience leads me to believe that the abolition of nuclear weapons globally will not leave us in the same world just minus nuclear weapons. The very process of abolishing the framework of ultimate force, will lead to a change in global politics, away from militarism and towards common security and more effective international conflict resolution.

Nordkorea

– *inte ett enkelt land att samarbeta med* av Åsa Lindström
asa.lindstrom@slmk.org

I oktober besökte en IPPNW-delegation Nordkorea och KAWPP, Korean Anti War Peace Physicians. I delegationen deltog Gunnar Westberg och Åsa Lindström från SLMK samt Vappu Taipale (co-president i IPPNW), Björn Hilt (ordförande i IPPNW:s styrelse), Herman Spanjaard, Ilkka Taipale och Kristin Svendsen. IPPNW har tidigare haft ett par delegationer till Nordkorea och SLMK har deltagit två gånger tidigare, 2005 och 2007.

KAWPP – KOREAN ANTI WAR PEACE PHYSICIANS är den nordkoreanska medlemsorganisationen i IPPNW. Föreningen hette tidigare Korean Anti Nuke Peace Physicians, KANPP, och har funnits sedan 1991. De har nyligen bytt namn och tagit bort ordet kärnvapen. Någon anledning till namnbytet har man från nordkoreansk sida inte givit. Nuvarande ordförande heter Ri Chol och enligt honom har KAWPP 60 läkare och 16 medicinstudenter som medlemmar.

Resan började i Peking och med tåg färdades vi in i Nordkorea och mot huvudstaden Pyongyang. Ett fåtal nordkoreaner, inga fler utlänningar än vi, fanns med på tåget när det passerade gränsen. Däremot var det till brädden fullt av varor som uppenbarligen fördes in i landet av konduktörerna, sannolikt åtminstone delvis smuggelgods. När vi väl rullat över floden som utgör gräns mellan Kina och Nordkorea väntade gränskontrollen som sägs ha för vana att vända ut och in på varje pinal i bagaget. Tulltjänstemännen tittade dock bara lite i väskorna och förhörde sig kort om vad var och en hade med sig. Alla mobiltelefoner samlades däremot in, lades i en plastpåse som tejpades ihop med lager av tejp till en stor tejpboll, för att sedan inte öppnas förrän vid utresan.

När tåget efter ett drygt dygns resa rullade in på Pyongyangs station möttes vi av Choe Jim Sim, generalsekretärer i KAWPP samt Mr Bang från The Committee for Cultural Relations with Foreign Countries. De två var därefter våra ständiga följeslagare. Vi fick dock gå ut på egen hand, något som tidigare inte varit tillåtet, men uppmanades att inte bege oss längre än på promenader i området kring hotellet.

Första dagen stod ett seminarium

på programmet. Vi hade förberett ett antal presentationer om framför allt IPPNW och kärnvapen men även ett par om folkhälsa. Till seminariet kom 27 läkare, vilka alla, skulle det visa sig, var specialister i radiologi och nuklearmedicin och ingen medlem i KAWPP. En stor besvikelse då vi förberett oss för en publik som åtminstone hört talas om IPPNW och hade grundläggande vetskap om kärnvapen. Det framkom senare att även våra åhörare blivit missnöjda då de förväntat sig föreläsningar om det senaste inom sin specialitet. Vi hade planerat våra presentationer så det fanns gott om tid för frågor efteråt. Då hade vi, enligt våra värdar, plötsligt mycket bråttom iväg vidare och var tvungna att gå.

I övrigt stod framför allt sjukhusbesök på programmet. Kim Manyu i Pyongyang är huvudsjukhus för nio regionsjukhus vilket betyder att man har mer avancerad specialistkompetens, tar svåra fall från regionsjukhusen och finns tillgänglig för konsultation via telemedicin. Sjukhuset är delat i två delar, en för västerländsk och en för traditionell koreansk medicin. Vi besökte även regionsjukhusen i Kaesong och Nampho. På Kim Manyu kunde vi kort berätta om syftet med att vi besökte Nordkorea och vi kunde

informera lite om IPPNW:s arbete. På de andra sjukhusen gavs ingen mer möjlighet än att förklara förkortningen IPPNW.

I Pyongyang ligger Munsu-dong compound, ett muromgärdade område där alla ambassader och internationella organisationer som t.ex. Röda korset och FN-organ är belägna och dit vanliga nordkoreaner inte har tillträde. Dit åkte vi en förmiddag för besök på Svenska ambassaden och möte med ambassadör Barbro Elm. Hon har varit ambassadör i Nordkorea

”VI FICK EN DEL KRITIK FÖR ATT VI PRATADE FÖR MYCKET OM KÄRNVAPEN OCH FÖR LITE OM MEDICIN”

i ungefär ett år och berättade om sina intryck från Pyongyang och en resa hon gjort i nordöstra delen av landet. Vi förklarade vilka vi var och berättade om IPPNW:s arbete. Samtalet fortsatte sedan kring förändringar som skett i Nordkorea de senaste åren och hur den närmaste framtiden kan tänkas se ut.

Sista kvällen i Nordkorea åt vi middag med vice hälsoministern och tillika ordförande i KAWPP dr Ri Chol. Under detta möte fick vi möjlighet att mer ingående prata om syftet med vårt besök, diskutera kärnvapen, IPPNW och KAWPP. Vi samtalade en del kring framtida samarbete och från IPPNW:s sida tog vi upp vikten av kontinuitet. Vi bad att få träffa de personer som tagit emot tidigare IPPNW-delegationer, de doktorer som varit på besök i t.ex.

Sverige eller som deltagit på IPPNW-konferenser. De lyste dock med sin frånvaro liksom KAWPP-medlemmar över huvud taget. Detta förklarades med att alla råkade vara bortresta eller för tillfället mycket upptagna.

Ett par gånger, bland annat under middagen, kom Nordkoreas kärnvapen på tal. Våra värdar hävdade bestämt att Nordkorea inte haft något annat val än att utveckla kärnvapen, de har tvingats av USA i och med att de känner sig hotade av dem. De tog även upp amerikanska kärnvapen på sydko-

reansk mark, vilkas existens vi försökte bestrida. Vi fick en del kritik för att vi pratade för mycket om kärnvapen och för lite om medicin. Särskilt Mr Bang framförde flera gånger att om vi nu vill träffa och prata med läkare måste vi ta upp ämnen som läkare kan relatera till. Våra förklaringar om IPPNW och att kärnvapen i allra högsta grad är något som bör angå varje läkare föll i stort för döva öron.

Under middagen med dr Ri Chol kom vi emellertid fram till några förslag kring framtida samarbete. Om det ska bli fler IPPNW-delegationer behövs ett ”modellprogram” som kan följas och som skulle innehålla flera seminarier och presentationer om kärnvapen och IPPNW för både läkare och läkarstudenter samt medicinska utbyten för specialister vilket nordko-

reanerna efterfrågade starkt. IPPNW skulle i samarbete med den japanska föreningen kunna ta fram ett häfte om medicinska konsekvenser av atom-bomberna i Hiroshima och Nagasaki att distribueras i både Nord- och Sydkorea.

Sammanfattningsvis är det positiva från delegationen till Nordkorea att ytterligare några nordkoreanska läkare hört talas om IPPNW och arbetet mot kärnvapen samt att vi under några timmar kunde diskutera kärnvapen med landets vice hälsominister och ordförande för KAWPP. Å andra sidan har inte mycket gått framåt i samarbetet med KAWPP trots upprepade delegationer. Nordkorea är förstas inte det enklaste landet att samarbeta med och det är inte heller lätt att veta hur vi påverkar eller hur det vi säger uppfattas då Nordkorea ter sig väsensskilt från det mesta vi förstår oss på. Kanske betyder det något att bara besöka ett land som Nordkorea, men inför eventuella framtida delegationer bör det ordentligt garanteras flera tillfällen att presentera och prata om IPPNW och kärnvapen för läkare och läkarstudenter. ❖

FOTO: BJÖRN HILT

IPPNW-delegationen tillsammans med de nordkoreanska värdarna.

Nordkorea - mina intryck av landet

av Åsa Lindström

Utanför städerna breder jordbruket ut sig från väggkanten och så långt bort ögat når. Varje liten jordplätt verkar uppodlad. Endast några enstaka traktorer syntes till, det mesta av arbetet görs för hand. Under hela resan såg vi förutom en handfull gäss drygt ett tiotal kor och oxar men i övrigt ingen boskap.

Förutom Pyongyang besöktes städerna Keasong och Nampho. Vägarna dit var raka, delvis breda och utanför städerna mestadels biltomma. Med jämna mellanrum var vägspärrar uppställda - vanliga nordkoreaner får inte resa hur de vill utan tillstånd.

Pyongyang är en storstad med, till skillnad från landsbygden, en del trafik och med en blandning av moderna byggnader, vardagliga grå huskomplex och storslagna monument. Det är förbjudet att korsa gatorna vilket folk i Pyongyang ständigt trotsade och skyndade sig att hinna före annalkande bilar.

Om det var glest mellan bilarna var det desto fler som gick och cyklade längs vägarna. Över huvud taget var det hela tiden mycket folk ute, tillsynes skyndandes på väg någonstans, på landsbygd såväl som i städerna och oavsett tid på dagen. I skolan går man på för- eller eftermiddagen, så många skolbarn är på väg till och från skolan mitt på dagen. I Nordkorea finns ingen arbetslöshet och en vanlig syn är folk sysselsatta med uppgifter som att sopa löv från gräsmattor och trottoarer. Sjukhusen Kim Manyu, Keasong och Nampho förevisades av sina sjukhus-

”VARDAGLIGA GRÅ HUSKOMPLEX OCH STORSLAGNA MONUMENT”

direktörer. I Kaesong såg vi bl.a. operationssalarna och en operation som pågick med dagsljus från ett fönster som enda belysning. Brist på energi och elavbrott var något som sjukhusdirektörerna berättade om. Även brist på material och mediciner, exempelvis antibiotika, nämndes. På sjukhuset i Nampho fick vi se flera patientsalar, ca 15 kvadratmeter stora med fyra till fem sängar i varje rum.

I Kaesong och Nampho besökte vi också två barnhem. Barnen såg välmående ut men föreföll understimulerade. På båda barnhemmen fanns flera trillingpar. Alla trillingar tas nämligen till barnhem då en arbetsbörda med tre barn samtidigt anses för stor.

Läs även ”Nordkorea Revisited: Förändringar i luften?” av Gunnar Westberg, på ww.slmk.org under fliken blogg.

FOTO: BJÖRN HILT

'MYTHS *and* HOPE'

by Ward Wilson
ward@rethinkingnuclearweapons.org

FOTO: GABRIEL HOLMBOM

LÄKARE MOT KÄRNVAPEN #127

This is a very exciting time to be working on nuclear weapons issues. For the first time since nuclear weapons were invented in 1945 there are serious challenges to some of the major ideas about nuclear weapons.

New research has been quietly going on in the twenty years since the end of the Cold War, calling fundamental ideas about nuclear weapons into question. Notions about nuclear war, about the effectiveness of bombing Hiroshima, about the reliability of nuclear deterrence and about other beliefs that have been central to the rationale for keeping nuclear weapons are being challenged. The arguments have been

the same about nuclear weapons for sixty-five years. Now, suddenly, new ideas are emerging, changing the entire debate.

Take, for instance, ideas about Hiroshima. For decades the debate has been locked into place: the Japanese were going to surrender anyway and the bombings were not justified (say those who oppose nuclear weapons); the bombings saved lives and were

perfectly justified (say those who support nuclear weapons). Neither side has said anything new in forty years. But now there is a new debate taking place. This is not a discussion about whether Hiroshima was moral; it is a discussion about whether Hiroshima worked. Not whether the bombs went off or flattened the cities, but whether the Japanese surrendered because of the bombings. After all, if nuclear weapons have a unique ability to impress and coerce adversaries, then there's a strong case that you have to keep them. But if they played no role in convincing Japan to surrender, then perhaps they're just bombs that are too big for any sensible purpose.

And it turns out there are four pretty good reasons for doubting that the Japanese surrendered because of nuclear weapons. First is timing. The U.S. bombed Hiroshima on August 6, word

blockade, impending starvation and this is the first time they feel compelled to talk about surrender. So what motivated them to sit down? It can't have been Nagasaki, that came later in the morning. It probably wasn't Hiroshima. That was more than three days earlier and they'd already thought about having a meeting to discuss it and decided not to. So what motivated them?

The Soviet invasion happened just a few hours before the Japanese decision to discuss unconditional surrender. Based on timing alone, it seems likely that the Soviet declaration of war was the decisive event that coerced Japan into surrendering.

When proponents of nuclear weapons talk about the scale of the attack on Hiroshima they often talk as if the sheer magnitude of the attack must have stunned Japan's leaders into

nister of War and the most important man in the government, says on August 13th that the atomic bombings were no more menacing than the firebombing that Japan had been undergoing all summer long.

If you examine the diaries and meeting notes of Japan's leaders during the three crucial days following Hiroshima and before the meeting that led to the decision to surrender on August 9th, what you find is that the bombing of Hiroshima is a problem that they recognize and take seriously. But it is the Soviet declaration of war and invasion that touches off a crisis. And this makes sense. If you've already suffered the destruction of 66 cities without surrendering, why should the addition of two more make a difference? The bombing of Hiroshima did not affect the strategic situation that Japan confronted. On the other hand, the strategic significance

"IF YOU GRAPH THE SQUARE MILES DESTROYED IN ALL 68 CITIES, YOU'LL FIND THAT HIROSHIMA IS FOURTH."

got to Tokyo almost right away that something had happened, on the 7th they got Truman's press release saying it was a nuclear attack, and on the 8th Foreign Minister Togo Shigenori asked for a meeting of the Supreme Council – the effective ruling body of Japan – to discuss the bombing. But his request was refused. Then at midnight on the 8th the Soviet Union – which had been neutral – declared war and invaded Manchuria and other territories. Word started to reach Tokyo by about 4:30 in the morning of the Soviet invasion. At 10:30 a.m. the Supreme Council met to discuss unconditional surrender. Later in the morning Nagasaki was bombed.

When Americans tell this story the high point – the crux of the story – is always August 6th: the day Hiroshima was bombed. But from the Japanese perspective the most important day is not August 6th, it's August 9th. The 9th is the first time they sat down to discuss unconditional surrender in the entire war. Fourteen years of war, defeats and victories, city bombing, submarine

giving in. But in fact the scale of the attack on Hiroshima was not that much greater than the attacks with conventional bombs that had been going on for months. The United States attacked 68 cities in the summer of 1945. If you graph the number of people killed from all 68 of those attacks you would expect the deaths from Hiroshima to dwarf the numbers from any of the other attacks. In fact, based on the U.S. Strategic Bombing Survey, Hiroshima was second in terms of number of people killed. Tokyo, a conventional attack, was first.

If you graph the square miles destroyed in all 68 cities, you'll find that Hiroshima is fourth. Three conventional attacks destroyed more square miles. If you graph the percentage of the cities destroyed, Hiroshima is fourteenth. It's clear from this that the bombing of Hiroshima was not outside the scale of the conventional attacks that had been going on all summer long. And Japan's leaders actually said this: General Anami Korechika, the Mi-

of having another super power join the war against you is undeniable.

But they said they surrendered because of the Bomb. The Emperor went on the radio and announced that that was the reason they had to surrender. So that must be the reason, right? Put yourself in the Emperor's shoes. Which would you rather say? "We made mistakes, we didn't fight well enough, there was a lack of coordination between the Army and the Navy"? Or would you rather say, "The enemy made an amazing scientific breakthrough that no one could have predicted and that's why we lost"? The atomic bomb made the perfect excuse for having lost the war.

If nuclear weapons were a religion, the bombing of Hiroshima would be the first miracle. For forty years people have believed that nuclear weapons have a special psychological ability to coerce and deter in part because of this historical example. But it is clear that Japan did not surrender because of the Bomb. What does a religion do when its founding miracle disappears? How do

Hiroshima eller Nagasaki efter kärnvapenexplosion? Nej detta är centrala Tokyo i krigets slutskede. Skadorna är likartade i karaktär och omfattning bortsett från strålningens effekter.

you keep on believing?

Another way to believe in nuclear weapons is to argue that they have kept the peace for 65 years and therefore nuclear deterrence must work. This is, however, proof by absence, one of the least reliable forms of proof available. Proof by absence, for example, is what is used to justify throwing virgins into the volcano. You're afraid the volcano will erupt, you throw a virgin into the volcano, then the volcano doesn't erupt for a year and you say, "See? It worked!"

We don't accept proof by absence in any situation in which there are serious stakes involved. Consider medicine. Imagine that I found a plant in my back yard and I claimed that its root prevented a rare form of cancer. Then I gave the extract of the root to a hundred people for a year and none of them developed this rare form of cancer. Would that persuade you that it worked?

These and other rebuttals to standard arguments about nuclear weapons are gaining traction in countries around the world. We have always known nuclear weapons are dangerous – and they remain dangerous. But their usefulness now appears to be open to serious challenge. If nuclear weapons are dangerous, but not very useful... ❖

WARD WILSON INTERVJUAS

WHEN AND HOW DID YOU GET INTERESTED IN NUCLEAR DISARMAMENT?

– I got involved in the early 1980s, although if you want to get psychological, I remember the Cuban Missile Crisis. I was six and it was the first time I had ever seen grown ups scared. Bone-deep scared. My mother told me the truth, which was that missiles might come out of the sky at any time that would blow everything up. But the thing that really set me in motion was a conversation I had with David Hackett. David was Robert Kennedy's close friend and in the early 1980s he was the head of the Robert Kennedy Memorial Foundation. I was just out of college living in Washington, DC.

We raised money for the Robert Kennedy Memorial Foundation with pledges and I ended up as a Robert Kennedy Memorial Fellow. I wrote an unbiased guide for high school and college students to the issues surrounding nuclear weapons. I got to meet McGeorge Bundy, JFK's national security advisor, and Gerard Smith (who negotiated SALT I). The most important part of the Fellowship, though, was not what I wrote or who I met. It was a walk I took with David Hackett. David took me to the Martin Luther King public library one day and we sat outside while children played and yelled around us and somehow, without actually saying

so, David told me that I could change the world. And I believed him.

WHERE DO YOU FIND INSPIRATION, IN THE PAST AND TODAY?

– From music and big landscapes, actually. But I have read about the lives of Robert Kennedy, Martin Luther King and Mahatma Gandhi extensively and I sometimes dip into those books again. It's a good question. What inspired me to stay committed for twenty-five years when I was getting no recognition and no encouragement? I don't know. Now it's easy, of course. I have a grant and people applaud when I finish talking. Now I don't need inspiration. But back then? What kept me going when I was all alone? I don't know. I'm just stubborn, I guess.

WHAT'S YOUR CONNECTION TO ICAN AND IPPNW?

– I know and like most of the ICAN campaigners in Europe. I met Anne Marte Skaland of Norway at a conference in Geneva in 2009 and she introduced me to most of the other ICAN folks in Europe. My connection to IPPNW is older. Thirty years ago I went to a conference and heard Helen Caldicott speak about the dangers of nuclear war and the medical damage it would do. That event was pivotal in getting me involved and keeping me involved.

WHAT DO YOU THINK ICAN AND IPPNW'S ADVANTAGES ARE?

– One of the great advantages that iCAN and IPPNW have is that they have young people on their staffs and in their memberships. Young people are crucial. Because I think that changing our minds about nuclear weapons is the essential first step, and because young people aren't locked in to twenty or thirty years of history thinking about nuclear weapons in the old-fashioned way, their involvement will be vital.

WHAT WILL BE CRUCIAL IN THE CAMPAIGNING FOR A BAN ON NUCLEAR WEAPONS?

– Recasting the debate. There's no question that nuclear weapons are immoral, but it will never be enough to say only

WHAT DO YOU DO?

I have a grant to write, travel and speak full-time about nuclear weapons.

WHERE DO YOU LIVE?

Trenton, New Jersey.

FAVORITE OFFICE DEVICE?

Anything Apple.

HOBBIES AND SUCH?

I ride my bike on the canal towpath. And (especially when I'm in Sweden) I eat and drink with friends.

FAVORITE BOOK?

In my childhood I loved *Stalky and Co.* by Rudyard Kipling, anything by William James, and I think the best political writing can be found in *To Seek a Newer World* by Robert Kennedy.

Ward Wilson i samtal med Andreas Jarblad under seminarium på Stockholms universitet i december 2011.

FOTO: GABRIEL HOLMBOM

that. It's necessary to rethink nuclear weapons and re-evaluate them. It seems to me that the most important characteristic about nuclear weapons is that they are clumsy. Useful weapons get kept (and rightly so.) We need to do the analysis to see if nuclear weapons are useful. If they're not very useful and they're expensive and terrifically dangerous . . .

WHAT DO WE NEED TO SEE BEFORE A BAN IS REALITY?

– When people stop thinking about nuclear weapons as the coolest, most awesome technology ever, and begin to think of it as clumsy, messy, outmoded technology.

HOW WOULD THE WORLD LOOK LIKE WHEN A BAN IS RUNNING?

– If nuclear weapons are magic and everyone desperately wants magic, then a world free of nuclear weapons would be precarious and dangerous. But if nuclear weapons are clumsy, messy, not very useful and extraordinarily expensive weapons, then a world free of nuclear weapons will look pretty much like the world always was before nuclear weapons. In other words, it would be a world with problems and war and all the other human difficulties, but it won't include the danger that tens of millions or even hundreds of millions of innocent civilians will die if a major war breaks out.

Kärnvapen som maktmedel

av Andreas Jarblad
andreas.jarblad@pcr.uu.se

De senaste 60 åren har det funnits ett maktmedel på den internationella politiska arenan som utan jämförelse setts som det största globala säkerhetshotet, men också den främsta garanten för ett enskilt lands trygghet – det yttersta vapnet, som urskilt sig på ett sätt som när man tänker närmare på saken är förvånande och inte av naturen givet.

Den enorma politiska vikt vi fäst vid atombomben har gett den en symbolisk betydelse som idag spelar en stor roll för hur länder ser på sig själva. I de flesta stater anses kärnvapen vara moraliskt förkastliga och helt oförenliga med den egna identiteten. Men på vissa håll står kärnvapen för en känsla av osårbarhet i en hotfull värld och blir till symboler för internationell storhet. Ju mer ett land förknippar den kapaciteten med sin egen självbild, desto svårare

blir det att förmå landet att ge upp Bomben. Såväl i Iran som i Nordkorea associeras nu kärnvapenkapacitet allt mer med den nationella identiteten. Nordkoreas statliga media hyllar landets slutliga skydd mot utländsk invasion, och vid firandet av folkarméns 80-årsdag i april i år kan vi förvänta oss att kärnvapnen kommer att lyftas fram med all önskvärd tydlighet, precis som för fem år sedan då enorma missiler eskorterades genom huvudstaden Pyongyang. I Iran kungjorde president Ahmadinejad för några år sedan med stolthet att man uppnått 3000 centrifuger för urananrikning, och landet fortsätter idag att besvara varje internationell påtryckning med nya framsteg i utvecklingen av vad som befaras vara kärnvapen. Oavsett om uppgifterna om programmets omfattning stämmer, illustrerar de hur frågan kommit att bli en nationalistisk symbol för Irans självständighet gentemot omvärlden, och ambitionen om atomkapacitet fortsätter därmed att cementeras. Sannolikt kommer det att bli mycket svårt att övertyga dessa länder om att helt avstå från den här kompetensen.

Andreas Jarblad är doktorand vid Institutionen för freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet. Hans forskning inriktar sig främst mot frågor om makt i internationella relationer, med särskild tonvikt på kärnvapenområdet.

sökte få ärkefienden Sovjetunionen att understödja ett amerikanskt anfall. När detta inte ledde någonstans beställdes ändå en krigsplan från Pentagon för en unilateral insats, och kort före Kennedymordet tillkännagav presidenten att man avsåg vidta åtgärder för att förhindra att Kina blev en kärnvapenmakt. När Lyndon B. Johnson tog över presidentämbetet ärvde han därmed frågan efter Kennedy.

Vid en genomgång av de nyligen offentliggjorda dokumenten från den här tiden slås jag av hur plötsligt man omvärderade hotbilden. Då som nu fruktade man att Bomben skulle ge stort regionalpolitiskt inflytande, och därmed hota USA:s intressen i den berörda regionen. Men istället för att åtgärda det militära problemet inriktade man sig på att göra något åt

”KÄRNVAPEN ÄR ETT POLITISKT MAKTMEDEL, OCH VÄGEN TILL ATT NEUTRALISERA DEN POLITISKA MAKTEN HOS EN ATOMBOMB ÄR DÄRMED POLITISK.”

Då infinner sig den fråga som många ställt sig under processens gång: blir ett amerikanskt anfall oundvikligt? Bushadministrationen underströk gång på gång att militärt angrepp var en sista utväg, och även om Barack Obamas utrikespolitik i frågan, åtminstone i retorisk mening, haft en något mer diplomatiskt inriktning, vore det utan tvekan ett stort politiskt nederlag för Vita huset om Iran uppnådde kärnvapenkapacitet. I den republikanska primärvalskampanjen som nu pågår är tongångarna minst lika hårda som under Bushadministrationen, och vallöften om att stoppa Iran med alla medel och försvara Israels okränkbarhet i regionen kommer från både moderata och konservativa republikaner. Att tillåta kärnvapenkapacitet i händerna på fientliga regimer har varit och är helt enkelt otänkbart. Detta slags retorik, som förekommer både i USA och i Israel, trappar långsamt upp spänningarna i regionen och minskar sannolikt inte risken för iranska kärnvapen.

Men egentligen handlar frågan inte om militär kapacitet, utan om politisk makt. I en värld där fler än

en aktör har andraslagsförmåga med kärnvapen är det omöjligt att använda dem offensivt utan att framkalla slutet på historien för de iblandade staterna, och en sådan användning innebär därför strategiskt vansinne. Den som samtalar med militära befattningshavare i kärnvapenländer märker snabbt hur lågt intresse de egentligen har för denna del av sin militära arsenal – sådana är nämligen konsekvenserna av kärnvapenavskräckningens dynamik. Kärnvapnets makt består istället i att de kan vinna politiskt inflytande åt sin ägare. Egentligen är därför kärnvapnen ett slags symboler, laddade med just den makt vi tillskriver dem.

Ett utmärkt exempel på detta är det amerikanska agerandet under Kinas kärnvapenprogram i början av 1960-talet, en tid då relationerna mellan Kina och USA var djupfrysta. Den amerikanska underrättelsetjänstens uppgifter om att Mao Tse-tung snart skulle ha kärnvapen möttes med förskräckelse i Vita Huset. Dåvarande presidenten John F. Kennedy var så fast besluten att stoppa utvecklingen av en kinesisk Bomb att han upprepade gånger för-

det politiska problemet. En omfattande hemlig propagandakampanj inleddes för att övertyga Kinas grannar om att en kinesisk atombomb inte utgjorde något hot, inte minst då de stod under USA:s beskydd. Man förringade betydelsen av kärnvapnen och insinuerade att Kina borde ha uppnått denna kapacitet för länge sedan och att programmet redan före den första provsprängningen borde betraktas som efterblivet och mer eller mindre misslyckat. Den asiatiska reaktionen på kärnvapenprovet blev också mer av en axelryckning än en tävlan om att vinna kommunistregimens gunst, och ett till synes oundvikligt preventivt krig kunde undvikas.

Kärnvapen är ett politiskt maktmedel, och vägen till att neutralisera den politiska makten hos en atombomb är därmed politisk. Varken då eller nu hade en militär kampanj lett till samma politiska resultat. Låt oss hoppas att dagens såväl som morgondagens amerikanska och israeliska beslutsfattare kommer till samma insikter som Lyndon B. Johnson en gång gjorde. ❖

Hur skulle du använda 105 MILJARDER DOLLAR för att öka säkerheten i världen?

av Tim Wright, översatt och redigerad av Josefin Lind

Under 2011 kommer de nio kärnvapenstaterna att ha spenderat ungefär 105 miljarder US-dollar på att underhålla och modernisera sina kärnvapen, trots att Internationella domstolen i Haag har deklarerat att det är olagligt att använda dessa vapen liksom att hota med att använda dem. Utgifterna innebär en ökning med drygt femton procent jämfört med 2010 och man visar inga ambitioner att uppfylla sina löften om att arbeta för en värld fri från kärnvapen; snarare visar man att dessa vapen kommer att finnas kvar länge, mycket länge.

Under kalla kriget hade USA och Sovjetunionen nästan 70 000 kärnstridsvapen. Åren som följde avrustade de båda stormakterna flera tusen kärnvapen. Vissa stater uttryckte hopp om att den nya världsordningen skulle resultera i lägre militära utgifter till förmån för investeringar i ökad välfärd för världens fattiga. Men det fick världen aldrig uppleva, utan i stället ökade de militära utgifterna igen under slutet av 90-talet och efter terrorattackerna 11 september 2001 steg de skyhögt. Under 2010 var världens militära utgifter ungefär 1 600 miljarder US-dollar och finanskrisen 2008 hade knappast satt något avtryck i militärbudgetarna. Kärnvapenutgifter utgör drygt sex procent av de totala militära utgifterna i världen, vilket inte är lite med tanke

på att bara nio av nästan 200 stater har kärnvapen. Genom att förlänga stridsvapensarnas livstid med flera decennier, genom att bygga nya missiler, ubåtar och flygplan som kan bära dem samt genom att bygga nya kärnvapenfabriker så underminerar staterna sina nedrustningsambitioner och ger näring åt en ny kärnvapenkapprustning.

Medan miljoner människor på jorden hungrar och saknar tillgång till rent vatten och basala behov av medicin och hygien spenderar kärnvapenstaterna 287 miljoner US-dollar varje dag, 12 miljoner US-dollar i timmen, på sina kärnvapenarsenaler.

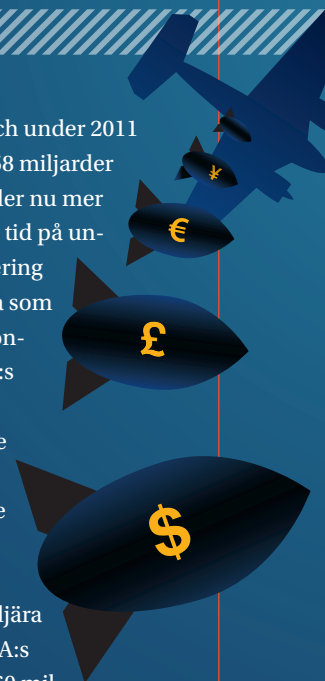
Kärnvapenutgifterna för ett enda år är lika mycket som 42 år av FN:s reguljära budget på 2,5 miljarder US-dollar, eller 14 år av kostnaderna för FN:s fredsbevarande verksamheter. FN:s organ för nedrustning (UNODA) har verksamhet och kontor i New York, Genève, Lomé, Lima och Kathmandu med ungefär 100 anställda. Förutom kärnvapenedrustning arbetar de även inom området kemiska och biologiska vapen, landminor, klustervapen och lätta vapen. Deras årliga budget är ungefär 10 miljoner US-dollar – mindre än vad kärnvapenstaterna spenderar på kärnvapen varje timme. Den globala kärnvapenbudgeten på 104,9 miljarder US-dollar är mer än 10 000 gånger större än FN:s nedrustnings- och icke-spridningsbudget.

Denna underfinansiering ses även i de nationella nedrustningsprogrammen. USA har spenderat allt mindre på nedrustning under president Obamas tid – Obama som tilldelades Nobels Fredspris för sin vision om en kärnvapenfri värld. Under 2009 låg summan på 186 miljarder US-dollar, under 2010

var den 96 miljarder och under 2011 hade den minskat till 58 miljarder US-dollar. USA använder nu mer än 1000 gånger så lång tid på underhåll och modernisering av kärnvapenstyrkorna som vad de gör på att demontera stridsvapen. USA:s moderniseringsplaner inkluderar att bygga tre nya kärnvapenanläggningar. Den förväntade kostnaden är 213 miljarder US-dollar, vilket läggs ovanpå den reguljära årliga budgeten för USA:s kärnvapen på mer än 60 miljarder US-dollar.

Men det finns ett alternativ till denna galenskap. När som idag en global finanskris tvingar regeringar att skära ner på utbildning, hälsa och andra sociala trygghetsnät måste medborgarna själva utnyttja alla möjligheter för att utmana det nukleära slöseriet. Vi måste sätta press på nationella beslutsfattare och tvinga banker, pensionsfonder och andra finansiella institut världen över att sluta investera i företag som tillverkar kärnvapen. Det är inte svårt att hitta på bättre sätt att uppnå säkerhet än att investera 104,9 miljarder US-dollar om året på saker som kan göra världen till ett radioaktivt inferno.

Ursprungstexten är skriven av Tim Wright som är kampanjledare för ICAN Australien. Texten i sin helhet kan läsas på: <http://icanact.ning.com/profiles/blogs/how-would-you-spend-105-billion-to-make-the-world-safer>

INTERNATIONELL UTBLICK

av Inge Axelsson inge.axelsson@slmk.org

RÖDA KORSET: UTROTA KÄRNVAPEN!

I november 2011 bestämde Internationella Röda Korset/Röda Halvmånen att organisationen ska verka för att alla länder ska göra sig av med kärnvapnen (the abolition of nuclear weapons). Även användning av en liten del av jorden kärnvapen kan döda upp till en miljard människor, främst genom svält. Detta är en viktig orsak till Röda Korsets krav som faktiskt är en milstolpe i Röda Korsets historia!

www.icrc.org/eng/resources/documents/interview/2011/nuclear-interview-2011-12-21.htm

NUKLEÄR VINTER OCH NUKLEÄR SVÄLT VÄRRE ÄN TIDIGARE BERÄKNINGAR

Jag har tidigare redogjort för studier och datorsimuleringar utförda av professorerna Robock and Toon. Dr Ira Helfand säger i en intervju att den nukleära vintern efter ett maximalt kärnvapenkrig kanske kan sänka temperaturen i Nordamerikas och Eurasiens inland med 25 grader. Jordbruk blir då omöjligt och de flesta människor skulle svälta ihjäl. Kärnvapnen i Ryssland och USA hotar alla människor på jorden och kommande generationer (om det blir några). Ett "begränsat" kärnvapenkrig mellan Indien och Pakistan kan orsaka att kanske en miljard människor svälter ihjäl (20 gånger fler än som dog i andra världskriget). Två forskargrupper arbetar nu med beräkningar av nukleära vinterns påverkan på grödor för att verifiera uppgiften en miljard svältdöda. <http://peaceandhealthblog.com/2011/04/06/helfand-interview>

STORBRITANNIENS TRIDENT- SYSTEM: KÄRNVAPENMISSILER PÅ UBÅT

Både det konservativa partiet och Labour var i början av 2000-talet helt inställda på att ersätta Trident-

missilerna med nya ubåtsburna kärnvapen när Trident skrotas på 2020-talet, skriver den brittiske kärnfysikern Frank Barnaby, tidigare chef för SIPRI.

Men sedan skrev Dr Kissinger och andra grå eminenser i USA åren 2007 och 2008 att kärnvapnen bör skrotas och president Obama höll ett tal i Prag år 2009 där han starkt uttalade sig för en kärnvapenfri värld. Flera brittiska militärer påpekade att Trident är politiska vapen och nationella prestigevapen utan militär betydelse. Och så försämrades Storbritanniens ekonomi drastiskt. Regeringen ska spara. Finansdepartementet har sagt till militärdepartementet att kostnaderna för ett nytt missilsystem ska bekostas av militärdepartementet, inte av några extra anslag. Försvarsministern är helt inställd på att bygga ett nytt system för ubåtar med kärnvapenmissiler, något som skulle sända helt fel signaler till en omvärld där ett 40-tal länder planerar civila kärnkraftverk vilket innebär att de kommer att kunna bygga kärnvapen. "It is a fact of life in today's world that a country with a civil nuclear programme has the capability to produce the fissile material to fabricate nuclear weapons and the trained personnel to design and fabricate them. Put simply, military nuclear technology and civil

nuclear technology are identical. If you have one you have the other. A world containing a large number of countries and terrorist groups capable of fabricating nuclear weapons, if they take the decision to do so, is a world in a state of nuclear anarchy – a world extremely hard to manage. This is a main reason why the Obama Administration is keen to move towards a nuclear-weapon-free world."

Barnaby föreslår, med stöd av andra analytiker, att Storbritannien börjar en nedrustning med att reducera antalet ubåtar med Tridentmissiler från fyra till tre. Har man fyra kan en av dem ständigt patrullera i haven. Har man tre kan en av dem ligga i hamn med beredskap att snabbt kunna löpa ut. Ett sådant första steg skulle visa att Storbritannien menar allvar med talet om en kärnvapenfri värld. Barnaby F. The future of Trident. *Medicine, Conflict and Survival*, 27:2, 85-90

REGLER FÖR HANDEL MED HANDELDVAPEN OCH LÄTTA VAPEN

Läs ett uppdrag om begränsning av handeln med vapen (internetadress nedan). Om du vill, skriv sedan på petitionen till FN för en Arms Trade

Treaty (ATT). I petitionen kan man läsa om hur skottskador dränerar sjukvården i t.ex. flera afrikanska länder så att hälsovårdsbudgeten inte räcker till vacciner och andra läkemedel.

<http://armstradetreaty-medicalalert.wordpress.com/>

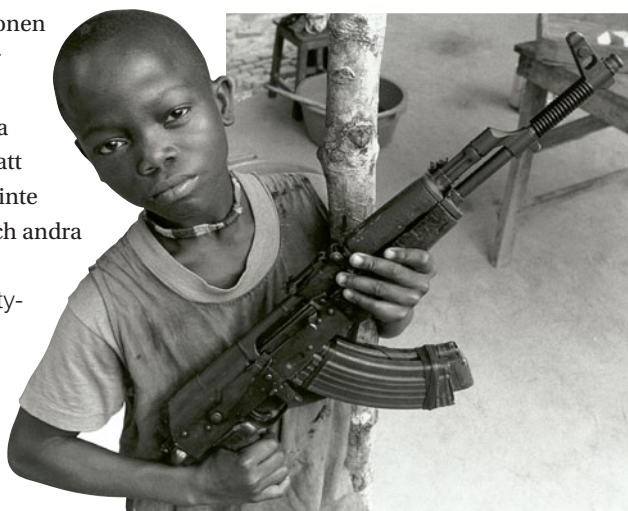
BARN OCH KRIG

Människor vill leva i fred. Den största demonstrationen i Storbritanniens historia var demonstrationen före kriget i Irak då omkring 2 miljoner människor (4 procent av Storbritanniens befolkning) tågade genom London och protesterade mot det planerade kriget. I Kosovo och Irak var klusterbomber de vapen som skadade och dödade flest civila. Klusterbomber släpps ned från luften eller skjuts från marken. De frisätter många småbomber som exploderar och sprider splitter. (Flertal västeuropeiska länder har signerat konventionen mot klustervapen, dock inte Sverige.)

Vart sjätte barn lever nära väpnade konflikter. Därför måste läkare engagera sig mot vapentillverkning och vapenhandel, skriver två forskare i de brittiska barnläkarnas tidskrift ADC. Rieder M, Choonara I. Armed conflict and child health. Arch Dis Child 2012;97:59–62.

KLIMAT OCH BARN

Här refererar jag ännu en artikel ur de brittiska barnläkarnas tidskrift ADC. Den handlar om klimatförändringen och vad den betyder för barns hälsa. Om jordens medeltemperatur stiger med 2 grader är det risk för irreversibla förändringar av jordens klimat och ekosystem enligt artikeln. Tyvärr anser många forskare idag att gränsen är närmare än så: redan vid 1.5 grader över pre-industriell temperatur kan irreversibla förändringar komma. Barnen riskerar att skadas av värmeslag, utmattning, översvämningar, torka, extremt väder, saltvatten i dricksvat-

ten, missväxt, flykt undan katastrofer, infektioner, förändring av ekosystem och bränder. Flyktingströmmarna kan leda till väpnade konflikter.

Artikeln slutar med ett värtaligt citat av Al Gore, ex-vicepresident i USA, miljöaktivist och mottagare av Nobels fredspris år 2007: 'The good news is we know what to do. The good news is we have everything we need now to respond to the challenge of global warming. We have all the technologies we need; more are being developed. And as they become available and become more affordable when produced in scale, they will make it easier to respond. But we should not wait, we cannot wait, we must not wait' Seal A, Vasudevan C. Climate change and child health. Arch Dis Child 2011;96:1162–1166.

MAJ BRITT THEORIN...

... intervjuas av SLMK:s Josefin Lind på hemsidan för den brittiska sektionen av ICAN. <http://www.icanw.org.uk/content/swedens-anti-nuclear-weapons-legacy-interview-maj-britt-theorin>

FRAMSTEGSFÄLLAN

Senfärdigt har jag läst Ronald Wright's hyllade bok från 2004 om jordens historia och framtid. Wright talar om framstegsfällan (the progress trap) som mänsklighetens förbannelse under hennes långa historia från stenåldern till atomåldern. Under det senaste seklet har jordens befolkning ökat 4 gånger men ekonomin ökat 40 gånger.

Miljöpåverkan ökar i takt med ekonomin. Om vi fortsätter att förstöra biosfären kommer vi att utrota oss själva. Naturen kommer att rycka på axlarna och konstatera att det var kul att låta apor jobba i laboratoriet ett tag men i längden är det ingen god idé (sid 31). Människor är future-eaters. Äldre stenåldern började kanske med ett folk-mord och slutade med en hämningslös köttfest med utrotning av djur och efterföljande massvält och massdöd av våra förfäder. De bröt mot en grundregel för överlevnad: utrota inte det du lever av. Detta är den första, kända framstegsfällan (sida 39-40). Fler framstegsfällor följde i historisk tid: "Det sista trädet [på Påskön]. Den sista mammuten. Den sista dronten. Och snart kanske den sista fisken och den sista gorillan..." Vi är seriedödare bortom allt förnuft." (sid 63) I tur och ordning kollapsade civilisationer: sumerer, Romarriket, mayaindianer, Påskön. Och i vår tid kan atombomben krossa all civilisation. Under 1900-talet dödade över 100 miljoner människor i krig. "Since the Cold War ended, we have held the nuclear genie at bay but have not begun to stuff it back in its bottle." Under kalla kriget fanns det de som hotade att "bomba fienden tillbaka till stenåldern". Det var ett realistiskt hot för i en nukleär vinter växer ingen gröda värd att äta. "Now is our last chance to get the future right." Wright R. A Short History of Progress. Da Capo Press 2004.

CONFLICT, VIOLENCE AND HEALTH

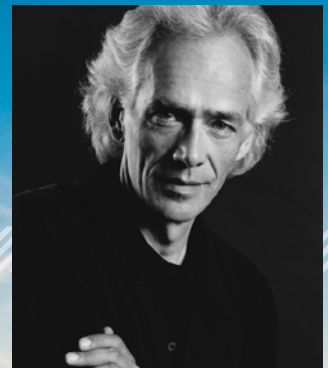
Tidskriften Social Science & Medicine gav år 2010 ut ett temanummer med ovanstående titel (volume 70, issue 1). Det handlar om många sorters våld, i olika länder och i krig och fred.

BESÖK I 'HIROSHIMA PEACE MEMORIAL MUSEUM'

"Since 1968, the successive mayors of Hiroshima have sent telegrams of protest to governments after each nuclear weapons test. Copies of all 597 telegrams are displayed. The most recent one is to the USA on July 20, 2011." Summerskill W. Lancet 2011;378(September 17):1063.

KÄRNVAPEN FRÅN EN AMERIKANSK HORISONT

av Claes Andreasson claes@swedishpublicradio.com

Claes Andreasson är fristående radioproducent i Los Angeles.

Vapenfritt nyårslöfte?

Några hundra meter före gränsovergången till Tijuana står en skylt vid sidan av motorvägen: "Skjutvapen illegala i Mexiko." En sista varning till aningslösa amerikaner på väg till den mexikanska gränsstaden vid randen av Stilla Havet. Skylten kan förbluffa med tanke på de senaste årens ständigt återkommande rapporter om knarkkartellernas kallblodiga uppgörelser som lämnat efter sig ett blodigt spår av eldstrider, lemlästade kroppar, utpressning och kidnappningar. Under 2010 skördade knarkkriget 818 människors liv, tio gånger fler än i likstora Storstockholm.

Vapenförbudet i Mexiko är ett skäl till att flertalet vapen kommer från den norra sidan gränsen. Enligt mexikanska myndigheter har nittio procent av de vapen som beslagtogs importerats illegalt från USA. I utbyte mot marijuana, kokain och black tar¹ flödar hel- och halvautomatiska maskingevär söderut till de rivaliserande Sinaloa- och Arellano Felix-kartellerna.

Även om handeln kritiseras och det höjs rop om hårdare tag, är det förstas en god affär för skrupellösa vapenhandlare, som troget abonnerar på den amerikanska vapenlobbyn NRA:s motto "Guns don't kill people. People kill people".

Kan amerikanen rabbla upp någon del av den amerikanska konstitutionen, är det sannolikt också dess andra tillägg, att människors rätt att bära vapen inte ska kränkas. "Gud har

givit all människor [i USA] rätten att bära vapen, och ingen domare eller byråkrat kan ta ifrån dig den rätten," sa den republikanske presidentkandidaten Newt Gingrich nyligen.

Om illegal handel med maskingevär med Mexiko kritiseras, uppmuntras USA:s officiella vapenexport, som ses som något positivt för jobben och ekonomin, liksom för världsfreden. Men kanske var det i skydd av smällande raketer, som Obamaadministrationen på nyårsnatten offentliggjorde att man gjort en vapenaffär med Förenade Arabemiraten om ett missilförsvar värt 3,5 miljarder dollar. Medan Pentagon dagen innan berättat att USA sålt 84 nya F-15 stridsflygplan till Saudiarabien. Baktanken är att stärka skyddet mot det "iranska hotet," och skapa ett "säkert och stabilt Persiska Viken." Hotet om ett iranskt kärnvapen har upprepade gånger lyfts fram, inte minst av de republikanska presidentkandidater som nu tävlar om att se till att Barack Obama blir en engångsvara i Vita Huset. Mitt Romney och Rick Santorum, som slutade jämsides efter det första primärvalet i Iowa strax efter nyår, har båda argumenterat att sanktioner mot Iran inte räcker, utan att landet skulle bombas till efterlevnad. Kanske var det för att inte hamna på politiska efterkälken som president Obama beslutade exportera vapen till mellanöstern

och visa Mahmoud Ahmadinejad att han menar allvar. Samtidigt

som han skrev under den nya försvarsbudgeten på 62 miljarder dollar, en budget som också inkluderar sanktioner mot Iran.

Förenade Arabemiraten (UAE) ska nu få två sofistikerade missilförsvarsuppsättningar, 96 missiler, två radarsystem, reservdelar och utbildning, rapporterade Pentagon. UAE blir därmed det första land som får köpa det högt utvecklade och landbaserat mobila THAAD-system (Terminal High Altitude Area Defense) som är avsett att kunna flyttas runt på slagfältet och anpassas till det aktuella hotet. Utöver de nya F-15 planen har USA också försett Saudiarabien med Patriot-missiler och Kuwait med GEM/T-missiler² för att slå ut inkommande robotar.

Kapprustning är inget bra nyårslöfte för en hyllad fredspristagare, vare sig det är valår eller inte.

Förespråkarna för vapenhandeln argumenterar att den missilförsvarsteknik, som länderna runt Persiska viken nu får, är defensiv. Men om amerikanska maskingevär leder till mänsklig slakt i Tijuana - leder "defensiva vapen" i gulfstaterna till kärnvapen i Iran?

FOTNOTER

¹ Black tar: en sorts heroin

² GEM: Guidance Enhanced Missile

SLMK PÅ LÄKARSTÄMMAN I STOCKHOLM

I november 2011 deltog SLMK för första gången på några år i Läkaresällskapets riksstämma. Vi som var där fick trevliga pratstunder med många förbipasserande, och vi sådde nog några frön till eftertanke om kärnvapensituationen. För en del "gamla" SLMK-medlemmar blev det ett glatt återseende!

Meit Krakau, Leonore Wide

BLIR GÅVOR TILL SLMK SKATTEFRIA 2012? NEJ TYVÄRR!

Sverige har varit det enda landet i EU som inte haft någon form av skattereduktion för gåvor till ideella föreningar. Många förslag har förkastats genom åren men den 23 november 2011 antog riksdagen det slutliga förslaget som framför allt Kristdemokraterna har drivit igenom.

Tyvärr omfattar förslaget endast en snäv krets av organisationer och stiftelser. SLMK uppfyller förvisso de flesta formella kraven men ändamålen som omfattas av det antagna förslaget är endast "ekonomisk hjälp till behövande" och "främjande av vetenskaplig

forskning". Det senare skulle vid något tillfälle kunna gälla oss men de totala kostnaderna för administrationen för detta skulle göra det mindre lönsamt. Dessutom innebär enbart ansökan om att få bli en godkänd organisation en stor kostnad. Sedan måste organisationen lägga upp sitt givarregister med personnummer på ett sätt som gör att man kan lämna kontrolluppgifter till Skattemyndigheten och till givaren. Ett sådant system har vi inte idag och även de stora organisationerna har uttryckt oro för kostnaderna för den omarbeting av registersystemen som kommer att behövas.

Endast gåvor på totalt minst 2000 kr och högst 6000 kr per år kommer att räknas och gåvan måste vara minst 200 kr per tillfälle. Det är endast en minoritet av våra givare som passar in i detta mönster och givarkårens vanor skulle därför behöva förändras radikalt.

Så med nuvarande bestämmelser kan SLMK tyvärr inte erbjuda skatteavdrag för de gåvor vi får men vi garanterar att de går till viktiga ändamål. När avdragsrätten har utvärderats kan det hända att man breddar omfattningen till även andra ideella ändamål och förklarar administrationen, men det lär ta

något år och vi håller er medlemmar uppdaterade vid eventuella förändringar.

Klas Lundius

NYHETSREBREV

SLMK:s nyhetsbrev är ett mejlutskick som innehåller aktuell information om intressanta händelser på kärnvapenfronten i kortfattad form. Nyhetsbrevet skickas ut ungefär en gång varannan månad. Skicka ett mejl till leonore.wide@slmk.org om du vill vara med på utskickslistan.

AUTOGIRO

Du vet väl om att du kan betala din medlemsavgift och skänka en regelbunden gåva via autogiro? Gå in på www.slmk.org/bli-medlem/ och ladda ner en anmälningsblankett. Du kan även anmäla dig via din internetbank eller ringa oss på 08-400 20 483 så skickar vi en blankett! Med autogiro vet du att din medlemsavgift/gåva inkommer regelbundet och utgör grundpelaren för organisationens verksamhet. Genom 90-kontot är vi kontrollerade av Svensk insamlingskontroll och Frivilligorganisationernas insamlingsråd, det garanterar att din gåva används på ett korrekt och etiskt sätt!

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

TACK!

till alla er som sparar era pengar i ideellt fondsparande och därigenom har bidragit till att Svenska Läkare mot Kärnvapen i år tilldelas 302 000 kronor! Tack vare detta otroliga stöd kan arbetet för en kärnvapenfri värld fortsätta och ICAN kan fortsätta att etableras i Sverige.

Trettio år med lokalföreningen i Umeå

av Birgitta Konradsson

Vi har i 30 års tid haft en framgångsrik verksamhet i Umeå. Ett av resultaten är att fem av dem som är ledamöter i riksstyrelsen 2011 har gått sin läkarutbildning här. Umeåläkare var med och tog initiativet till SLMK:s bildande. Två av ordförandena har varit umebor: Gunhild Beckman och Frida Sundberg. Lokalgruppen bildades 18 mars 1982. Traditionen med en musikhögtid i kyrkan i adventstid är nära nog trettioårig. Många bemärkta högtidstalare har medverkat vid musikhögtiden, av vilka Maj Britt Theorin och Lars H Gustafsson talade vid ett par tillfällen. I många år uppmärksammade vi Hiroshimadagen med en lyktceremoni, i samarbete med IKFF.

År 1988 arrangerades Berzelius-symposiet "Somatic and genetic effects of ionizing radiation". Det året ägde också ett trilateralt möte rum i Umeå, då vi träffade fem amerikanska läkare och fem ryska läkare från Umeås vänort Petrozavodsk. Det var bara ett par år efter att glasnost införts och det var in i det sista ovisst för oss arrangörer vilka ryssar som skulle anlända. Ännu mer spännande för våra gäster från öst som inte varit utomlands tidigare och enbart talade ryska.

I maj 1994 hölls ett seminarium i tre dagar med nio personer från Archangelsk med dr Andrey Zashikhin i spetsen. Han har sedan varit gästforskare i Umeå. Vi följde upp seminariet genom flera resor till Archangelsk, där vi blev mycket väl mottagna.

Vi hade en Umeå-tillverkad skärmutställning på 90-talet. Redan 1980-1981 gjorde Umeåläkare en första skärmutställning. Åren därefter framställdes den storslagna Elva bilder, som 1985 blev tryckt som SLMK:s informationsbroschyr. Undervisning har skett i skolor och för föreningar. Några nummer av infobladet redigerades i Umeå i slutet av 80-talet och början av 90-talet.

Ett flertal temadagar om kärnvapnens skadliga effekter och om nedrustning har hållits i Umeå under åren. Under senare hälften av 90-talet och början 2000-talet hade vi en serie öppna möten, dels för studenter, dels för allmänheten, om kärnvapenrelaterade ämnen. Vi deltog i manifestationen för Budkavlen 2009.

Vi har genomfört två filmfestivaler på Folkets Bio i Umeå, båda betitlade "Kärnvapenhotet - en oavslutad historia", 2005 och 2011. Många filmkvällar för studenter har anordnats under de trettio åren.

Läkare i Västerbotten har under alla år deltagit i de internationella kongresser, upprop och aktioner som initierats på rikspanet eller av IPPNW. Umeåmedlemmar har deltagit aktivt vid världskongresserna, t.ex. Moskva 1987 och Hiroshima 1989, samt i planeringen och genomförandet av Stockholmskongressen 1991. De senaste åren har särskilt studenterna varit aktiva internationellt. De har medverkat vid konferenser runtom i Europa och på SLMK:s uppdrag varit i Nordkorea, Indien, Pakistan och Ryssland.

Under den närmaste framtiden kommer lokalföreningen i Umeå inte att ha någon planerad verksamhet, vi är för tillfället för få aktiva. Men vi ställer upp vid de arrangemang mot kärnvapen som kan bli aktuella. ❖

Kontaktpersoner för lokalföreningen i Umeå, Västerbottens länsförbund:

Anneli Schmauch
anneli.schmauch@slmk.org
Birgitta Konradsson
birgitta.konradsson@bahnhof.se
Ann Wigelius
ann.wigelius@vll.se

Åsa Lindström och Andreas Tolf under Almedalsveckan juli 2011.

Ola Schenström, Roman Dolgov, Andrey Zashikhin, Lars G Lindskog, Ann Wigelius vid seminariet 1994.

Anneli Schmauch, SLMK, och Annabritta Hägglöv vid vår monter på Hiroshimadagen 2005 under Stora Nolia i Umeå.

Birgitta Konradsson, SLMK, och Karin Forsgren, IKFF, förbereder lykttändning vid Nydala 6 aug 1996.

SLMK:S STYRELSE OCH LEDNING

Ordförande:

Jan Larsson, Uppsala0730-722 588, jan.larsson@slmk.org

Vice ordförande:

Ann Marie Janson Lang, Stockholm..0706-655 651, annmarie.janson-lang@slmk.org
Leonore Wide, Saltsjöbaden0706-920 319, leonore.wide@slmk.org

Sekreterare:

Meit Krakau, Danderyd0709-608 084, meit.krakau@slmk.org

Kontakter med IPPNW:

Gunnar Westberg, Göteborg.....0727-443 023, gunnar.westberg@slmk.org

Ledamöter:

Vendela Englund-Burnett, Karlstad...0705-829 270, vendela.englund.burnett@slmk.org
Hans Levander, Uppsala0707-306 323, hans.levander@slmk.org
Åsa Lindström, Eskilstuna0736-631 140, asa.lindstrom@slmk.org
Frida Sundberg, Göteborg0702-305 865, frida.sundberg@slmk.org
Martin Tondel, Mölndal.....0705-435 640, martin.tondel@slmk.org
Andreas Tolf, Gävle.....0706-363 834, andreas.tolf@slmk.org

Studentrepresentant:

Erik Wareborn, Malmö0709-757 161, erik.wareborn@slmk.org

Suppleanter:

Gösta Alfvén, Stockholm0739-660 835, gosta.alfven@slmk.org
Johannes Eldblom, Göteborg.....0734-233 100, johannes.eldblom@slmk.org
Martina Grosch, Malmö.....0762-482 846, martina.grosch@slmk.org
Madeleine Johansson, Örebro0702-412 281, madeleinejohansson@ymail.com
Nelli Jonasson-Filippova, Skövde0762-300 634, nelli.jonasson-filippova@slmk.org
Johannes Norberg, Skellefteå0702-754 222, johannes.norberg@slmk.org
Monika Palmgren, Solna.....0709-228 551, monika.palmgren@slmk.org
Anneli Schmauch, Umeå090-191 48, anneli.schmauch@slmk.org
Thomas Silfverberg, Falun0735-817 134, thomas.silfverberg@slmk.org
Wenjing Tao, Södertälje.....0737-641 952, wenjing.tao@slmk.org
Christina Vigre Lundius, Perstorp.....0738-525 553, christina.vigre.lundius@slmk.org

Studentsuppleant:

Nils Mårten Hauffman, Stockholm0702-134 950, ljuvligt@gmail.com

Revision:

Auktoriserad revisor

Jan Anders Nilsson, Helsingborg.....042-377 200, jan-anders.nilsson@se.pwc.com

Auktoriserad revisor, suppleant:

Jonas Grahn, Stockholm08-555 330 00, jonas.grahn@se.pwc.com

Föreningsrevisor:

Bengt Lindell, Kalmar0706-472 347, bengt.lindell@slmk.org
Föreningsrevisorn fyller även föreningens "whistle-blower"-funktion och kan kontaktas via whistleblower@slmk.org

Föreningsrevisor, suppleant:

Kristina Olofsson, Hudiksvall0650-102 56, kristina.olofsson@slmk.org

Valberedning:

Carin Odhner, Stocksund08-755 50 29, carin.odhner@slmk.org
Karin Stenstedt, Bromma08-255 638, karin.stenstedt@slmk.org
Student/ung läkarrepresentant: vakant.

KANSLI

Medlemsregister och prenumerationsärenden Kassör och kanslichef

Klas Lundius
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Håkantorpsmölla
281 91 Perstorp
Tel 0435-353 27
E-post: klas.lundius@slmk.org

Information och kommunikation

Josefin Lind
Norrtullsgatan 45
113 45 Stockholm
Tel: 08-400 20 483, 0760-24 51 58
E-post: josefin.lind@slmk.org

ICAN Sverige

Pernilla Lundmark
Norrtullsgatan 45
113 45 Stockholm
Tel: 08-400 20 483
E-post: pernilla.lundmark@slmk.org

ORGANISATIONER MOT KÄRNVAPEN

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN - SLMK

Svenska Läkare mot Kärnvapen har nästan 3000 läkare och medicinstudenter som medlemmar. SLMK har även associerade medlemmar från yrkesgrupperna forskare och ingenjörer samt sjuksköterskor, sjukgymnaster och biomedicinska analytiker. Föreningen är den svenska grenen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) med ca 150 000 läkare i ett femtiotal länder som medlemmar. IPPNW tilldelades Nobels fredspris 1985. SLMK och IPPNW är politiskt och religiöst obundna organisationer med målet att avskaffa kärnvapnen genom att sprida saklig information om kärnvapnens medicinska effekter.

Medlemsavgift 2012, 290 kr resp 100 kr (stud), sätts in på bg 901 – 0901 eller pg 90 10 90 – 1.

Prenumeration på Läkare mot Kärnvapen ingår.

Läkarfonden för Förebyggande av Kärnvapenkrig, bg 901 – 0901 eller pg 90 10 90 – 1.

International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) initierades av IPPNW 2007 och har nu kontor och aktivistgrupper runt hela världen.

SVENSKA TANDLÄKARE MOT KÄRNVAPEN - STMK

Svenska Tandläkare mot Kärnvapen, som bildades för tjugofem år sedan, verkar för en kärnvapenfri värld genom att informera om kärnvapen och dess verkningar, i samband med föredrag, symposier och utställningar mm. Mer information finns på föreningens hemsida: www.stmk.se. Medlemsavgiften per år är för fullbetalande är 175 kr, för stödjande medlem 125 kr, för familjemedlem 75 kr och för tandläkarstuderande 0 kr. I avgiften ingår prenumeration på tidningen Läkare mot Kärnvapen, där man kan följa och delta i debatt och kampanjer. STMK:s pg är 4825354-6.

FORSKARE OCH INGENJÖRER MOT KÄRNVAPEN - FIMK

Forskare och ingenjörer mot kärnvapen, FIMK, är nu associerade medlemmar i SLMK. Som sådana får de prenumeration på SLMK:s tidning och elektroniska nyhetsbrev, inbjudan till programaktiviteter, såsom föredrag i samband med möten, samt adjungering till SLMK:s styrelse vid behov enligt styrelsens beslut. De FIMK-medlemmar som väljer att gå in som associerade medlemmar i SLMK betalar en årsavgift om 200 kr år 2012. Avgiften för efterföljande år bestäms i sedvanlig ordning inom SLMK.

SSAMK:

Tidigare medlemmar i Sjuksköterskor, Sjukgymnaster och Analytiker mot Kärnvapen erbjuds associerat medlemskap i SLMK på samma villkor som beskrivs ovan.

DANSKE LÆGER MOD KERNEVÅBEN - DLMK

DLMK styres foreløbig af en kollektiv ledelse, med fordeling af opgaverne som følger: Niels Dahm kasserer, Anton Aggernæs revisor sammen med Bent Petersen, Cæcilie Buhmann som international councillor i samarbejde med Alexandra Schou, Klaus Arnung kontaktperson til Nyhedsbrevet og udarbejdelse af årsberetning, Alexandra Schou studenterkontakt og hjemmeside, Povl Revsbech sekretariat og hjemmeside.

DLMK:s bestyrelse

Povl Revsbech, Brabrand, 86 26 47 17, revsbech@dadlnet.dk

Anton Aggernæs, Frederiksberg, 38 34 35 07, aggernaes.a@dadlnet.dk

Klaus Arnung, Vedbæk, 45 66 11 81, k.arnung@dadlnet.dk

Niels Dahm, Fåborg, 62 61 83 61, dahm@avernak.dk

Cæcilie Bøck Buhmann, København N, 26 18 95 06, cbuhmann2002@yahoo.com

Alexandra Schou, København N, 27 21 81 15, alixschou@hotmail.com

DLMK:s sekretariat:

c/o Povl Revsbech, 86 26 47 17
revsbech@dadlnet.dk

Medlemskab opnås ved indbetaling af årskontingent på Giro 8 03 91 00
300 Dkr for læger og pensionister
100 Dkr for studenter
200 Dkr for støttemedlemmer
DLMK:s hjemmeside: www.dlmk.dk

facebook.com/SLMK.1981

GILLA SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Genom att klicka gilla på Svenska Läkare mot Kärnvapens facebookside så får du aktuella uppdateringar om det senaste inom organisationen och rekommenderade artiklar om kärnvapen i media. Dessutom är du med och visar att vi är många som tror på en kärnvapenfri värld.

peaceandhealthblog.com

IPPNW BLOGGAR OM FRED OCH HÄLSA

IPPNWs blogg Peace and Health är en community för internationella läkare, läkarstudenter och politiska experter som skriver om de medicinska konsekvenserna av ett kärnvapenkrig, avskaffandet av kärnvapen, de mänskliga dimensionerna av väpnat våld samt om fred, hälsa och säkerhet ur et globalt perspektiv.

På bloggen kan du enkelt hitta artiklar av särskilda författare och följa relevant nyhetsrapportering från olika länder. Du kan även botanisera bland litteraturtips och en gedigen länklista till relaterade bloggar och nätsajter.

Åsikterna och reflektionerna som skribenterna delar på bloggen är deras egna och återspeglar inte nödvändigtvis IPPNW:s position som organisation.

NYTT INOM ICAN PÅ NÄTET

www.icanw.org

ICAN lanserar kampanjkit

Snart kan du beställa ICAN:s nya kampanjkit! Boken samlar tips och idéer på olika saker du kan göra, ensam eller tillsammans med andra, för att vara en aktiv kraft för att få till stånd ett internationellt förbud av kärnvapen. Inspirerande idéer om hur du kan väcka uppmärksamhet kring kärnvapenfrågan lokalt blandas med praktisk vägledning om hur du, steg för steg, kan gå tillväga för att få påverka beslutsfattare. Delar av kampanjkitet kommer finnas för nedladdning på ICANs hemsida.

Ning - webbforumet för ICAN-supportrar

Ning är ett nytt internt webbforum för dig som är eller vill bli aktiv inom ICAN. Här kan du diskutera strategier i forumtrådar, hålla kontakt med kärnvapenmotståndare på andra orter och skapa en egen presentationssida. Som användare på Ning är du först att få veta allt nytt som är på gång inom ICAN. Välkommen in på icanact.ning.com!

Ny rapport visar ökat stöd för förbud

I januari detta år släppte ICAN rapporten "Towards a Treaty banning Nuclear Weapons" som visar att stödet för ett internationellt förbud av kärnvapen ökat markant sedan 2008. En studie som ICAN genomfört visar att länder som stöder ett förbud mot kärnvapen representerar cirka 81% av världens befolkning. Rapporten kan laddas ned i sin helhet på ICANs hemsida.

ICAN - International Campaign to Abolish Nuclear Weapons - är en global gräsrotsrörelse för ett totalt avskaffande av kärnvapen genom en rättsligt bindande, verifierbar kärnvapenkonvention. Med mer än 200 partnerorganisationer i 60 länder ger vi röst åt den överväldigande majoriteten av människor i världen som stödjer ett snabbt avskaffande av kärnvapen.

Avsändare:
SLMK, c/o Lundius
Håkantorpsmölla
284 91 PERSTORP
Sweden

**Begränsad
eftersändning**

Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen med
nya adressen på baksidan

IPPNW:s 20:e
VÄRLDSKONGRESS

2012

I HIROSHIMA 24-26/8

Svenska Läkare mot Kärnvapen kommer att
representeras av en grupp rådsdelegater,
personal, styrelsemedlemmar och andra
intresserade medlemmar.

Funderar du på att åka till kongressen?
Skicka en intresseanmälan till
josefin.lind@slmk.org
eller ring 08-400 204 83.

Den 24-26 augusti är det dags för

International Physicians for the Prevention of Nuclear War's 20:e världskongress!

Förra kongressen hölls i Basel och bjöd på ett späckat program med såväl föreläsningar och workshops som val till den internationella styrelsen. I år är det våra japanska kollegor som arrangerar kongressen och de välkomnar oss till Hiroshima. Dagarna före (22-23 augusti) hålls studentkongressen som då redan har inletts med en cykeltur från Nagasaki med Target X-aktioner och möten med borgmästare längs vägen.

Läs mer på

ippnw2012.org